

Polen en Rusland – culturen in dialoog
Zaterdag 18 juni 2016
Universiteitstheater Amsterdam

Amsterdam, 31 mei 2016

Beste leden van de sectie Russisch en Pools van Levende Talen, UvA-medewerkers, vakgenoten, studenten en overige belangstellenden,

Met veel genoegen nodigen we u uit voor onze studiedag **'Polen en Rusland – culturen in dialoog'** op zaterdag 18 juni in het Universiteitstheater in Amsterdam. We zijn er trots op u onderstaand programma met lezingen, workshops, fotowedstrijd en borrel aan te kunnen bieden.

- 10.00 – 10.20 **Ontvangst** met koffie/thee
- 10.20 – 10.30 **Opening. Ellen Rutten**, hoogleraar Slavische Talen aan de Universiteit van Amsterdam.
- 10.30 – 11.30 **Plenaire lezing door Marie-Thérèse ter Haar. Van Copernicus en Chopin tot Zamenhof en Popieluszko.** Culturele verschillen en overeenkomsten tussen Polen en Rusland door de eeuwen heen.
- 11.30 – 12.45 **Eerste ronde workshops.** Zie pagina 2 voor een beschrijving van de bijdragen.
- 12.45 – 13.00 **Plenaire bijdrage door Olga Ovechkina.** Over de activiteiten van het Nederlands Instituut in St.Petersburg.
- 13.00 – 14.00 **Lunch.** U kunt op het inschrijfformulier aangeven of u - tegen betaling - van de lunch gebruik wilt maken.
- 14.00 – 15.00 **Plenaire lezing door Arent van Nieuwerkerken. Adam Mickiewicz en Aleksandr Poesjkin: een Petersburgse polemiek.** De Poolse romanticus Mickiewicz maakte tijdens zijn ballingschap in Rusland (1823-1829) kennis met Poesjkin. De waardering voor elkanders poëzie was wederzijds. In een soort epiloog van zijn drama 'Vooroudersavond deel III' presenteert Mickiewicz een kleurrijk - maar niet altijd positief - panorama van Sint Petersburg. Poesjkin refereert in zijn poëem 'De Bronzen Ruiters' aan Mickiewicz' beschrijving van de toenmalige Russische hoofdstad, maar komt tot een ander - enthousiast - oordeel over de stad van Peter de Grote. Een belangrijk element van deze Pools-Russische dichterlijke dialoog is Falconets ruitersstandbeeld van tsaar Peter.
- 15.00 – 15.15 **Koffie/theepauze**
- 15.15 – 16.30 **Tweede ronde workshops.** Zie pagina 2 voor een beschrijving van de bijdragen.
- 16.30 – 17.00 **Slavische Ontmoetingen – Muziek en poëzie door ensemble Arcato Lingua.** Arcato Lingua brengt muzikale werken samen met andere kunstvormen zoals zang, dans, poëzie en schilderkunst. Vandaag hoort u muziek van Michail Glinka, Frédéric Chopin en Sergej Rachmaninov, met poëzie van Wisława Szymborska. Dit programma-onderdeel wordt mogelijk gemaakt door de Poolse Ambassade te Den Haag. Zie voor meer informatie over de musici de aparte bijlage.
- 17.00 – 17.30 **Borrel**

Boekhandel Pegasus en de **Pools-Nederlandse Culturele Vereniging** zullen gedurende de gehele dag met een stand aanwezig zijn.

Met vriendelijke groeten,
het organisatiecomité

UNIVERSITEIT VAN AMSTERDAM

Overzicht parallelsessies in workshopronde 1 van 11.30 tot 12.45 uur:

Jenny Stelleman <i>Absurdisme in Oost-Europa</i>	In deze workshop gaan we in op de historie van het Absurdisme in Oost-Europa, waarbij het Russische en het Poolse Absurdisme centraal staan. Aan de hand van fragmenten van Charms en het stuk Strip-tease van Mrozek zullen we bekijken welke existentiële vragen deze teksten ons stellen. Als u zich voor deze workshop inschrijft, dan zenden wij u enige materialen ter voorbereiding toe.
Małgorzata Żuławnik <i>Alternatieve methodes voor geschiedenis- onderwijs (deel 1)</i> Voertaal: Pools	Een workshop voor in Nederland gevestigde Poolse leraren geschiedenis en Poolse taal. Je verneemt hier hoe je aan de slag kunt gaan met materiaal dat in het Poolse Instituut voor het Nationale Geheugen tot stand is gekomen op basis van documenten die de afgelopen jaren beschikbaar zijn geworden en die een nieuw licht werpen op talrijke passages uit de nieuwste geschiedenis van Polen.
Eric Metz <i>Op grootmoeders wijze: vertaalatelier over Бабыўке, een 'Pools' gedicht van Marina Tsvetajeva</i>	De Russische dichteres Marina Tsvetajeva had een Poolse grootmoeder, Maria Bernacka, die op 27-jarige leeftijd overleed. Het gedicht dat we in dit vertaalatelier onder handen nemen, is aan deze Chopin spelende grootmoeder gewijd. We bekijken de vertaalmoelijkheden van het gedicht, onderzoeken of we een gezamenlijke vertaalstrategie kunnen bedenken en proberen een eerste Nederlandse versie op papier te krijgen.
Karolina Rosocka <i>Open up your voice, open up your mind</i> Voertaal: Engels	A meeting with Polish songs from all Poland. These songs, nowadays more and more forgotten, were a background of everyday life. They were giving people a possibility to express their feelings, to relief themselves and to tell dramatical, love or funny stories. Everybody could create his own song. Musical education wasn't important. Nowadays this kind of singing is called 'white singing' ('white' because it gives an impression of clearness, fullness and strong vibrations). The traditional singing workshop is a great opportunity not only to meet Polish culture and to learn Polish language, but especially to open up your voice and to search for its natural and unique sound, <i>engaging your body, mind and heart.</i>
Peter de Groot & Geramé Wouters <i>ICT in de Russische en Poolse les</i>	Een uitwisselingsworkshop van <i>good practices</i> en <i>goodies</i> voor de les Russisch / Pools. Ultrakorte demonstraties van 'Videoclips met Screencast-o-matic', 'Word-widgets', 'Ondertiteling van YouTube-video's', en nog meer. Uw eigen inbreng wordt zeer op prijs gesteld (5 minuten per demonstratie maximaal).

Overzicht parallelsessies in workshopronde 2 van 15.15 tot 16.30 uur:

Raimond Wouda <i>Zijn Poolse middelbare scholen anders dan de scholen in de andere landen in Europa?</i>	Sinds 2002 onderzocht Raimond Wouda de microkosmos op scholen in Europa. Zijn foto's tonen herkenbare taferelen die een generatie portretteren die bestaat uit mensen van verschillende achtergronden: zowel in cultureel als historisch en sociologisch opzicht. Deze diverse groepen jonge mensen zullen uiteindelijk mede de toekomst van Europa bepalen. Wat kwam Wouda in de Poolse scholen tegen? Wat verraste hem? Deze workshop wordt rijklijk geïllustreerd met foto's en film, waarin leerlingen van verschillende scholen uit het hoofd van een passage uit 'Pan Tadeusz' reciteren.
Bibi Janssen <i>Is het Pools makkelijker te leren dan het Russisch?</i>	In deze workshop staat kindertaal centraal. Gezamenlijk zullen we kijken naar bepaalde aspecten van het Russisch en het Pools die het verwerven van de basisgrammatica, zoals het grammaticaal geslacht en de naamval, in het Pools makkelijker maken dan in het Russisch. Deze verschillen zorgen voor een voordeel voor zowel Poolse een- als tweetalige kinderen tov hun Russische leeftijdgenoten. Alle bevindingen en conclusies zijn gebaseerd op mijn net afgeronde proefschrift.
Małgorzata Żuławnik <i>Alternatieve methodes voor geschiedenis- onderwijs (deel 2)</i> Voertaal: Pools	Een workshop voor in Nederland gevestigde Poolse leraren geschiedenis en Poolse taal. Je maakt kennis met praktische toepassingen van het spelend leren op alle niveaus, van kleuterschool tot lyceum. De deelnemers kunnen zelf enkele didactische spelletjes uitproberen die tot stand zijn gekomen op basis van documenten die de afgelopen jaren beschikbaar zijn geworden.
Bożena Kopczyńska <i>Fryderyk Chopin – XIX eeuwse vluchteling</i>	In deze workshop wordt gesproken over de bekendste Poolse componist. Wat voor invloed had de geschiedenis van het 19-eeuwse Europa op zijn leven en werk? Welke talen sprak hij? Was hij Frédéric François Chopin of Fryderyk Franciszek Chopin of misschien Fryderyk Szopen? Was hij de eerste echte Europeaan? Antwoorden op deze en andere vragen met muzikale voorbeelden.
Ad van de Staaij <i>De Russische ziel? Een experiment met beeldvorming.</i>	Het einde van de Koude Oorlog bleek niet het einde van de geschiedenis, maar de terugkeer ervan. In onze beeldvorming over Rusland is ideologie vervangen door verschillen in nationale identiteiten, volksaarden, oorsprongen. Wat doen we als we ons van die beelden bedienen? Een interactieve exercitie in zelfbeelden en Ruslandbeelden.

Op pagina 4 en 5 van deze uitnodiging vindt u informatie over de sprekers

UNIVERSITEIT VAN AMSTERDAM

Kosten

	hele dag met lunch	hele dag zonder lunch	alleen ochtend- of middag-programma zonder lunch
leden	€ 25	€ 20	€ 10
niet-leden	€ 50	€ 45	€ 25
studenten	€ 5	gratis	gratis

NB: als u op de dag zelf lid wordt, dan betaalt u het bedrag voor leden. De bedragen zijn inclusief koffie, thee en borrel.

Lunchen

- u kunt mee-lunchen tegen een kleine vergoeding (zie hierboven bij 'kosten')
- u kunt zelf uw lunch meenemen
- u kunt even naar een van de vele etablissementen in de omgeving lopen

PE-punten

Door deel te nemen aan onze studiedag kunt u PE-punten verdienen, op dit moment is nog onbekend hoeveel. Op 18 juni ontvangt u, indien gewenst, een deelnamecertificaat. Na afloop vraagt u daarmee zelf bij Bureau Wbtv uw PE-punten aan

Foto's

We roepen u op foto's in te zenden die, naar uw mening, representatief zijn voor Polen en/of Rusland, en een interessant/bijzonder beeld oproepen. Alles is denkbaar (menselijke interacties, straatbeelden, natuur, etc.). Als u zich aanmeldt vindt u instructies hoe uw foto('s) in te zenden. Het publiek kan gedurende de gehele dag stemmen. Voor de mooiste foto is een prijsje beschikbaar.

Aanmelden en betalen

U meldt zich aan via het inschrijfformulier <http://goo.gl/forms/YhFDTFu8xL1K7F9m2>. Uw bijdrage maakt u over op rekening NL77 INGB 0005601257 t.n.v. Sectie Russisch VLLT ovv 'Studiedag'. Uw aanmelding is definitief zodra de bijdrage op onze rekening is bijgeschreven. Reageren graag zo spoedig mogelijk, maar uiterlijk vrijdag 10 juni 2016.

Mocht u na aanmelding toch verhinderd zijn, dan kunt u tot één week van tevoren uw geld terugkrijgen. Daarna kunnen wij uw inschrijfgeld helaas niet restitueren.

We hopen van harte u op 18 juni te mogen begroeten!

Universiteitstheater Amsterdam
Nieuwe Doelenstraat 16
Telefoon: 020 525 2997

Routebeschrijving

- Het universiteitstheater is vanaf het Centraal Station lopend in 20 minuten te bereiken.
- U kunt ook een van de vele trams nemen die stoppen op halte Muntplein. U slaat vervolgens linksaf de Nieuwe Doelenstraat in. Het Universiteitstheater bevindt zich aan uw rechterhand, tussen hotel De L'Europe en Café De Jaren.
- Parkeren in de omgeving.
Wij adviseren u een parkeergarage te gebruiken. Dichtbij bevinden zich:
  - Stopera/Waterlooplein
  - The Bank/Rembrandtplein
  - De Bijenkorf/Damrak

Contact

leraren.russisch@gmail.com   <http://russisch.levendetalen.nl>   <http://www.pools.levendetalen.nl>

UNIVERSITEIT VAN AMSTERDAM

Marie-Thérèse ter Haar studeerde Russisch en Ruslandkunde aan de Universiteit van Amsterdam. Al in de communistische tijd verbleef ze veelvuldig in Rusland en ze maakte er ook het einde van de Koude Oorlog mee. Tegenwoordig is ze nog zo'n 5 maanden per jaar in Rusland en ze volgt de ontwikkelingen daar nog steeds op de voet.

Olga Ovechkina is geboren in St. Petersburg en aldaar afgestudeerd aan de Staatsuniversiteit, Faculteit der Letteren, Nederlandse Taal en Literatuur. Zij heeft stage gelopen op de Universiteiten van Antwerpen, Amsterdam, Utrecht en is gepromoveerd op Filosofie van Willem Frederik Hermans. Zij heeft gewerkt op het Consulaat-Generaal van het Koninkrijk der Nederlanden in Sint Petersburg en op de Nederlandse Ambassade in Moskou. Sinds augustus 2015 is zij directeur van het NIP in St. Petersburg.

Arent van Nieukerken is universitair docent Poolse en Slavische letterkunde (UvA). Zijn interessegebieden zijn o.a. Poolse literatuur van de 21ste eeuw; Pools en Oost-Europees romanticisme; nationalisme, etnische en religieuze diversiteit in Centraal en Oost-Europa; Joden in Centraal en Oost-Europa. Hij is buitenlands lid van de Poolse Academie der Wetenschappen, en in 2013 gehabiteerd aan de Faculteit voor Polonistiek van de Universiteit van Warschau. Auteur van boeken en artikelen over de moderne Poolse poëzie en de Poolse romantiek. In 2013 *visiting professor* aan de Universiteit van Warschau. Op dit moment is hij *visiting professor* aan de Universiteit van Toruń.

Jenny Stelleman is universitair docent bij de opleiding Slavische talen en culturen (UvA) en gespecialiseerd in drama, theater en avant-garde. Interessegebieden: Russisch drama en theater, Russische Avantgarde, absurdistisch drama in Rusland en Oost-Europa, Tsjechovs *Poetics of Drama*. Onder leiding van Jenny Stelleman heeft het Slavisch Toneel al vele voorstellingen uitgevoerd, onder andere van Mrożek, Charms, Boelgakov en Blok.

Małgorzata Żuławnik werkt in het Kantoor van het Openbaar Onderwijs (afdeling Historische Educatie) aan het Poolse Instituut voor het Nationale Geheugen. Zij is medeauteur van het bekroonde geschiedenisboek 'Proboszcz getta' (2010) in de serie 'Wie één leven redt ...'. Żuławnik geeft workshops in Polen en in het buitenland voor leraren geschiedenis en Pools. Zij populariseert de huidige ontwikkelingen van de recente Poolse geschiedenis.

Eric Metz is als universitair docent vertaalwetenschap, Tsjechische letterkunde en Russische taalverwerving aan de Universiteit van Amsterdam verbonden. Zijn wetenschappelijke belangstelling gaat onder meer uit naar 'randverschijnselen' van het literaire vertalen, zoals vertalersvoorwoorden en -voetnoten en het fenomeen van de pseudovertaling. Hij vertaalt ook zelf poëzie en korte verhalen, met name uit het Russisch, het Tsjechisch en het Oekraïens.

Karolina Rosocka is a pedagogue and cultural animator. She is passionate about folk music, especially Polish traditional songs. Since a few years she co-creates educational-artistic projects for children, youth and adults. In her work she uses methods taken from theater, thanks to the studies she finished. Currently she lives in Holland. She cooperates with the Polish Library and the Polish School in Amsterdam. The aim of her work is to promote Polish culture through musical traditions. Her workshops are a great occasion to meet Polish culture, traditions and language through the songs.

Peter de Groot is universitair docent Russisch bij de opleiding Europese Talen en Culturen en het Centre for Russian Studies aan de Rijksuniversiteit Groningen. Daarnaast is hij werkzaam aan het Onderwijsinstituut van de Faculteit der Letteren als docenttrainer ICT en Onderwijs. Af en toe maakt hij uitstapjes naar het onderwijs Russisch op middelbare scholen.

Geramé Wouters is slavist en werkzaam als docent NT2 voor hoogopgeleide anderstaligen bij het Talencentrum van de Rijksuniversiteit Groningen. Zij is lid van de redactie van *Levende Talen Magazine* (LTM) voor Russisch. Haar taken binnen de sectie Russisch van *Levende Talen* zijn de redactie, PR en de website. Eerder was zij Vakreferent Slavische Talen en Culturen bij de Universiteitsbibliotheek Groningen.

Raimond Wouda is documentairefotograaf. Hij studeerde aan de Koninklijke Academie van Beeldende Kunsten in Den Haag waar hij nu lesgeeft. Zijn werk is tentoongesteld in verschillende musea en op internationale fotofestivals, waaronder Fotofestival Arles, Lewis Glucksmann Gallery Cork, Sifest

UNIVERSITEIT VAN AMSTERDAM

Fotomanifestatie, Musée de l'Elysée in Lausanne en Foam Amsterdam. Sinds een aantal jaren is Wouda bezig met het project 'Europese Scholen', waarvoor hij tussen 2002 en 2007 een groot aantal middelbare scholen in Nederland fotografeerde. In 2010 startte Wouda de voortzetting van dit project met een aantal middelbare scholen in andere landen van de EU. Tot nu toe heeft hij in Italië, België en Polen gewerkt.

Bibi Janssen heeft de afgelopen 4,5 jaar promotieonderzoek gedaan aan de Universiteit van Amsterdam. Ze heeft onderzocht hoe Poolse en Russische eentalige en tweetalige kinderen van 4-6 jaar grammaticaal geslacht en naamval verwerven. Eind november verdedigt ze haar proefschrift.

Bożena Kopczyńska (celliste) studeerde aan de Muziek Academie van Kraków, het Sweelinck Conservatorium in Amsterdam en aan het Royal College of Music in Londen. In Londen won zij de James Ivory prijs voor cello. Zij begon haar internationale carrière als eerste celliste bij het Pools Jeugdorkest, waarmee zij veel Europese landen bezocht. Na haar studie speelde zij in het Londens RCM strijkenensemble, het Boston Filharmonisch Orkest, het Capella Cracoviensis Kamerorkest uit Krakow en in diverse orkesten in Duitsland en Nederland. Inmiddels is zij ook zeer actief als kamermusicus (o.a. als lid van het ensemble Arcato Lingua) en speelt zij op festivals in Frankrijk, Engeland en Nederland. Zij spant zich daarbij in voor de promotie van Poolse muziek en poëzie, bijvoorbeeld door middel van programma's rond Poolse componisten en Poolse dichters. Onlangs werd zij daarvoor bekroond met een oorkonde van de Poolse minister van Cultuur en Nationaal Erfgoed voor uitstekende prestaties in het verspreiden van de Poolse cultuur in het buitenland. Buiten de muziek is Bożena medeoprichter en voorzitter van de Stichting Pools Centrum voor Onderwijs en Cultuur Lokomotywa in Amsterdam.

Ad van de Staaïj studeerde in 1985 in Utrecht af in de Oost-Europese geschiedenis. Hij werkt als beleidsmedewerker bij het Ministerie van Economische Zaken. Daarnaast publiceert hij onregelmatig over moderne Russische (meestal sociaal-culturele) geschiedenis. Voor het Rusland-Nederlandjaar organiseerde hij een project over Russische zelfbeelden. Dit leidde tot een aantal publicaties (deels van studenten) in het tweede nummer 'ThemaTijdschriften' dat aan het jaar gewijd was. Hiervoor trad hij op als gastredacteur. Op dit moment werkt hij aan een onderzoek over Nederlandse hulpverlening aan Oekraïense Mennonieten in 1922-23.

Met dank aan:

Ambassade
van de Republiek Polen
te Den Haag

UNIVERSITEIT VAN AMSTERDAM